

LEFAPHA LA DIKAMANO LE TSHEBEDISANOMMOHO YA MATJHABA

**BUKATATISO YA
MOLAO WA NTSHETSOPELE YA
YA HO FIHELLA DITSEBISO
WA N.M.R. YA 2 WA 2000
O LEKOTSWE BOTJHA KA 2022**

**BUKATATAISO YA MOLAO WA NTSHETSOPELE
YA HO FIHELLA DITSEBISO
WA N.M.R. YA 2 WA 2000
E LEKOTSWE BOTJHA KA MOTSHEANONG 2022**

**E NTLAFADITSWE KE
BOTSAMAI SI BA BOLAODI BA DIREKOTO**

www.dirco.gov.za

DIKAHARE

	LEQEPHE
1. SELELEKELA	4
2. MESEBETSI LE SEBOPEHO SA MOKGATLO 2.1 Pono 2.2 Morero 2.3 Dintlha tsa bohlokwa tsa mawa 2.4 Makgabane 2.5 Sebopaho 2.6 Setshwantsho se bontshang sebopaho	5-7
3. DINTLHA KA BOTLALO TSA BOIKOPANYO 3.1 Sebaka sa dikopo tsa ditsebiso 3.2 Mohlanka wa Ditsebiso 3.3 Batlatsi ba mohlanka wa ditsebiso	9
4. TATAISO YA KAMOO MOLAO ONA O KA SEBEDISWANG KA TENG 4.1 Ditsebiso tse ka batlwang 4.2 Mekgwatsamaiso wa kopo 4.3 Mekgwatsamaiso ya ka hare ya boipiletso kgahlano le ho hanelwa ho fihlella ditsebiso 4.4 Ditefello tse lefuwang 4.5 Kopo e lebitsong la motho e mong 4.6 Tsebiso ya phetisetso	12
5. HO FIHLELLA DIREKOTO 5.1 Ho phatlalatsa ha boithaopo le ho fumaneha hanghang ha direkoto tse itseng 5.2 Ditsebiso tse tlwg ho koptjwa semmuso	14
6. TSE FAPAFAPANENG 6.1 Ntlafatso ya Bukatataiso 6.2 Bukatataiso e fumaneha jwang	19
7. SHEJULE YA 1 Ditefello tse etswang le dintlha ka botlalo tsa banka	21
8. SHEJULE YA 2 Diforomo tse kgothaleditsweng tsa ho fihlella direkoto	23

1. SELELEKELA

Karolo ya 32 (1) ya Molao wa motheo wa Riphaboliki ya Aforika Borwa, Molao wa N.m.r. ya 108 ya 1996 (Molao wa motheo) o bolela hore motho e mong le e mong o na le tokelo ya ho fihlella ditsebiso dife kapa dife tse tshwerweng ke Puso, hape le ditsebiso dife kapa dife tse tshwerweng ke motho e mong tse hlokehang bakeng sa ho pheta mosebetsi kapa tshireletso ya ditokelo dife kapa dife le hore molao wa na ha o lokela ho saenelwa hore o tle o keny e tshebetsong tokelo ena.

Molao wa Ntshetsopele ya ho Fihlella Ditsebiso (PAIA), wa N.m.r. ya 2 wa 2000, o kenya tshebetsong tokelo ena ya molao wa motheo e ileng ya kena tshebetsong ka la 9 Hlakuble 2001. Maikemisetso a Molao ona ke ho etsa hore ho be le tlwaelo ya ponaletso le boikarabelo ho mekgatlo ya setjhaba le ya poraevete esitana le ho kgonthaletsa setjhaba seo ho sona batho ba Aforika Borwa ba nang le phihlello ya ditsebiso ho ba kgontsha ho sebedisa le ho sireletsa ditokelo tsa bona.

Ho latela Molao ona, Molaodi-Kakaretso wa Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba ke Mohlanka wa Ditsebiso bakeng sa Lefapha lena. Molaodi-Kakaretso o hirile Motlatsi wa Mohlanka wa Ditsebiso bakeng sa Lekala ka leng le ka hara Lefapha lena.

Kantoro ya Molaodi-Kakaretso e tla sebetsa jwalo ka sebaka sa dikopo tsa ditsebiso.

Ho ya ka karolo ya 14 ya PAIA mokgatlo wa setjhaba o lokela ho ba le bukatataiso e bolelang hara tse ding mesebetsi le, ya letoto la direkoto tse tshwerweng ke mokgatlo wa mmuso.

Maikemisetso a Butataiso ena ke ho kenya tshebetsong dipehelo tsa karolo ya 14 mmoho le ho kgontsha ditho tsa setjhaba ho ithuta ka mekgwatsamaiso e lokelang ho latelwa ho fihlalla direkoto tse leng matsohong a Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba.

2. MESEBETSI LE SEBOPEHO SA MOKGATLO

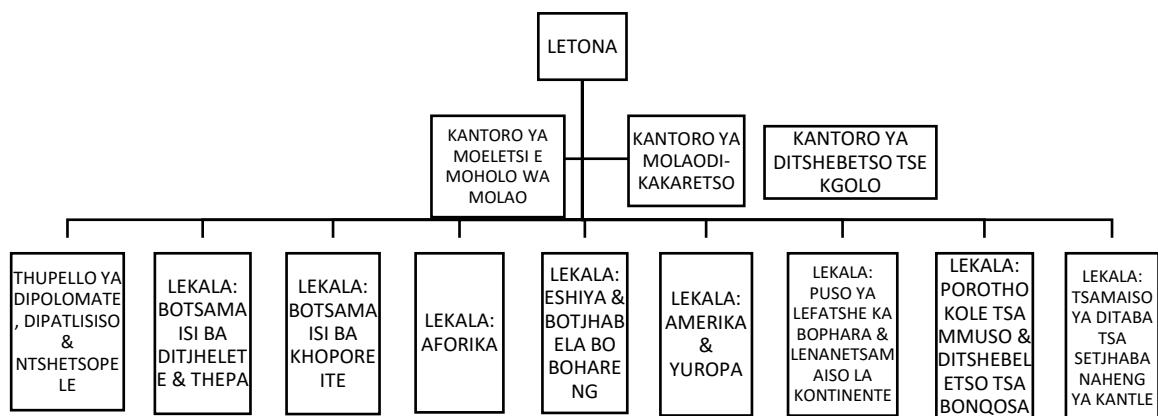
2.1 PONO	Pono ya Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba (DIRCO) ke ho etella pele kontinente ya Aforika, e ruileng, e nang le kgotso, demokerasi, e sa kgetholleng ho ya ka mmala, bong ebile e kopane esitana le ho tsitlallela lefatshe le nang le toka le tekano.
2.2 MORERO	Morero wa DIRCO ke ho rala, hokela, kenya tshebetsong le ho tsamaisa mananeo a leano la kantle mmoho le dikamano tsa matjhaba tsa Aforika Borwa, ho kgothaletsa ditabatabelo tsa naho le makgabane a Aforika Borwa esitana le Tsosoloso ya Aforika (le ho etsa lefatshe le betere bakeng sa bohle).
2.3 DINTLHA TSA BOHLOKWA TSA MAWA	<p>Dintlha tsa bohlokwa tsa mawa a Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba ke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ka tshebediso ya dipuisano tsa dinaha tse pedi le ya dinaha tse ngata ho sireletsa le ho kgothaletsa ditabatabelo tsa naha le makgabane a Aforika Borwa • Ho laola le ho hokahanya dikamano tsa matjhaba tsa Aforika Borwa le ho kgothaletsa maikemisetso ya a leano la yona la matjhaba • Beha leihlo dintshetsopele tsa matjhaba le ho eletsa mmuso ka leano la matjhaba le dintlha tsa selehae tse amanang • Ho sireletsa tokoloho ya Aforika Borwa le seriti sa tikoloho • Ho ba le seabo sa ho theha molao wa matjhaba le ho matlafatsa hlompho bakeng sa dipehelo tsa ona • Ho kgothaletsa tshebedisanommoho ya dinaha tse ngata ho netefatsa mokgwatshebetso wa matjhaba o itshetlehileng ho melwana • Ho tshehetsa lefapha le hatelang pele, le sebetsang le susumetswang ke boqhetseke • Ho fana ka ditshebeletso tsa bonqosa ho baahi ba Aforika Borwa ba leng dinaheng tse ka ntle • Ho fana ka tshebeletso ya boemo ba matjhaba e ikgethileng ya Porothokole ya Puso ya Aforika Borwa.
2.4 MAKGABANE	<p>Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba le latela makgabane ana a latelang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lerato la naha ya henno • Botshepehi

	• Boitelo • Botho • Batho Pele • Makgabane a Molao wa motheo (Kgaolo ya 10)

2.5 SEBOPEHO

Sebopoho se na le:
Kantoro ya Letona,
Kantoro ya Molaodi-Kakaretso, le Makala a leshome e leng:
Botsamaisi ba Khoporeite
Kantoro ya Mohlanka e Moholo wa Tshebetso
Tsamaiso ya Ditaba tsa Setjhaba Naheng ya Kastle
Porothokolo tsa Mmuso & Ditshebelelo tsa Bonqosa
Aforika
Eshiya & Botjhabela bo Bohareng
Amerika le Yuropa
Puso ya Lefatshe ka Bophara & Lenanetsamaiso la Kontinent
Botsamaisi ba Ditjhelete & Thepa
Thupello ya Bodipolomate, Diphuputso & Ntshetsopele

2.6 Setshwantsho se bontshang sebopetho

3. DINTLHA KA BOTLALO TSA BOIKOPANYO

3.1 Sebaka sa dikopo bakeng sa ditsebiso

Mohlanka wa Ditsebiso

Molaodi-Kakaretso

Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba

Lebokoso la Poraevete x152

Pretoria

0001

E lebile ho: Mong RP Nchabeleng SE4-01-052

Botsamaisi ba Direkoto SE4-01-068

Mong CP Ravhengani

Botsamaisi ba Direkoto SE4-01-053

Dipatlisiso: Mong NM Tshirado

Botsamaisi ba Direkoto SE4-01-066

Mohala n.m.r. 012 351 0831

paia@dirco.gov.za

3.2 MOHLANKA WA DITSEBISO

Boemo ba Mosebetsi	Molaodi-Kakaretso
Aterese ya poso	Lebokoso la Poraevete X152 Pretoria 0001
Mohala Fekese Aterese ya imeili	(012) 351 0204 (012) 329 2242 dangorz@dirco.gov.za

3.3 BATLATSI BA MOHLANKA WA DITSEBISO

Lenane la batlatsi ba liofisiri tsa tlhahisoleseling le kentsoe ka thoko e le tlatsetso.

4. TATAISO YA KAMOO MOLAO ONA O KA SEBEDISWANG KA TENG

4.1 Ditsebiso tse ka koptjwang

Ditsebiso dife kapa dife tse rekotilweng tse teng tse leng matsohong a Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba di ka koptjwa.

4.2 Mekgwatsamaiso wa kopo

4.2.1 Phihlello ya ditsebiso tse boletsweng ka hodimo e ka koptjwa ka ho:

- Phethela Foromo ya A e kgothaleditsweng jwalo ka ha ho hatisitswe ho Kazete ya Mmuso ya R187 ya 15 Hlakola 2002 (sheba shejule ya 2); le
- Tefo ya ditefello tse etswang jwalo ka e boletsweng ho shejule ya 1 ya Bukatataiso ena. Le ha ho le jwalo, mokopi ya batlang ho fihlella rekoto e nang le tlahahisoledsing ya botho mabapi le mokopi ha a lebellwa ho lefa tefiso ya kopo.

4.2.2 Mokopi o tlamehile ho hlakisa kopong haeba o batla khopi ya rekoto kapa haeba mokopi o batla ho lekola direkoto dikantorong tsa Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba.

4.2.3 Phihlello ya ditsebiso tse boletsweng ka hodimo e tla fanwa ha feela mokopi ka mokgwa o boletsweng, ntle feela le haeba mokgwa o jwalo o tla ama ka tsela e sa lokang tsamaiso le tshebetso ya Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba kapa ya senya direkoto tsa lona kapa ya hatikela ditokelo tsa kgatiso.

4.2.4 Haeba bakeng sa mabaka a utlwahalang, ho sa kgonahale ho fana ka phihlello ka mokgwa o kopuweng empa e ka fumanwa ka mokgwa o mong, tefello ya phihlello e tla balwa ho latela kopo ya pele ya mokopi.

4.2.5 Haeba mokopi a sa kgone ho bala kapa ho ngola, kapa a na le boqhwala, ha ho le jwalo, a ka etsa kopo ya rekoto ka molomo, moo teng Mohlanka wa Ditsebiso a tlang o phethela foromo lebitsong la mokopi le ho fa mokopi foromo e phethetsweng..

4.2.6 Mokopi o lokela ho bontsha ka ho hlaka foromong ya kopo:

- Haeba a lakatsa ho tsebiswa ka katleho ya kopo ya bona ka mohala kapa ka mokgwa ofe kapa ofe o mong
- Boemo boo kopo e etswang ka bona, haeba ditsebiso di koptjwa boemong ba motho e mong.

4.2.7 Mokopi o lokela ho lebisa kopo ya hae sebakeng se kgethilweng (Mohlanka wa Ditsebiso di lebiswe ho Mme C Ngubelanga, Mong CP Ravhengani mmoho le dipatlisiso Mong NM Tshirado) jwalo ka ha ho boletswe ka hodimo, ba tlang ho sebetsana le kopo ena.

4.2.8 Ho lokela ho sebetsanwa le dikopo nakong ya matsatsi a 30. Mohlanka wa Ditsebiso a ka eketsa nako ka matsatsi a mang a 30 ho ya ka karolo ya 26 haeba kopo ho sa honehe ho sebetsana le yona nakong ya matsatsi a 30 ha feela mokopi a tsebiswa ka sena.

- 4.2.9 Ka mora hore Mohlanka wa Ditsebiso a etse qeto ka kopo mokopi o lokela ho tsebisa ka qeto e jwalo ka mokgwa oo, mokopi a batlileng ho tsebisa ka ona.
- 4.2.10 Haeba kopo e amana le rekoto ya motho e mong wa boraro jwalo ka ho boletswe ho ya ka karolo ya 34 (1), 35 (1), 36 (1), 37 (1) ka 43 (1) ya PAIA, Mohlanka wa Ditsebiso kapa Motlatsi wa Mohlanka, ho ya ka maemo, ba lokela ho nka mehato yohle e utlwahalang, empa maemong afe kapa afe, nakong ya matsatsi a 21 ka mora hore kopo e amohelwe, ho tsebisa motho e mong wa boraro kapa eo rekoto e amanang le yena.
- 4.2.11 Motho e mong wa borarao ya tsebisitsweng ka sena, nakong ya matsatsi a 21 a ka etsa diphehiso tse ngotsweng kapa tsa molomo ho Mohlanka wa Ditsebiso kapa Motlatsi wa Mohlanka wa Ditsebiso, ho ya ka maemo, etsa qeto ya ho fana kapa ho hanelo kopo ya phihlello mme o lokela ho tsebisa motho wa boraro ya amehang esitana le mokopi ho ya ka karolo ya 49 ya PAIA, ka qeto ya hae.
- 4.2.12 Mohlanka wa Ditsebiso kapa Motlatsi wa Mohlanka wa Ditsebiso, ho ya kaemo, o lokela ka pele ka moo ho kgonehang ka teng, empa feela nakong ya matsatsi a 30 ka mora hore motho wa boraro a tsebise, ho etsa qeto ya ho fana kapa hanelo kopo ya phihlello mme o lokela ho tsebisa motho wa boraro ya amehang esitana le mokopi ho ya ka karolo ya 49 ya PAIA, ka qeto ya hae.
- 4.2.13 Motho wa boraro o tla ba le tokelo ya ho etsa boipiletso ba ka hare kgahlano le qeto ena nakong ya matsatsi a 30 ka mora hore ho fanwe ka tsebiso jwalo ka ha ho boletswe ho 4.2.12. Boipiletso bo ka etsa ka ho phethela Foromo ya B.

4.3 Mekgwatsamaiso ya ka hare ya boipiletso kgahlano le ho hanelwa ho fihlella ditsebiso

- 4.3.1 Haeba ka mora ho ipapisa le ditlhoko tsa mokgwatshebetso tse boletseng 4.2 ka hodimo:
- Motlatsi wa Mohlanka wa Ditsebiso o hana ho fana ka phihlello ya ditsebiso; le
  - kganelo e jwalo ha e ya itshetleha ho boemo bofe kapa bofe ba kganelo e boletseng ho Molao ona mokopi a ka etsa boipiletso kgahlano le qeto e jwalo ya Motlatsi wa Mohlanka wa Ditsebiso ho Mohlanka wa Ditsebiso.
- 4.3.2 Haeba mokopi a etsa tletlebo ya ka hare, foromo ya boipiletso e kgothaleditsweng (Foromo ya B) jwalo ka ha e hatisitswe ho Tsebiso ya Kazete ya Mmuso ya R187 ya 15 Hlakola 2002 e lokela ho phethelwa nakong ya matsatsi a 60 ho tloha mohla kopo e hanelwa.
- 4.3.3 Haeba mokopi a sa kgotsofatswa ke qeto ya Mohlanka wa Ditsebiso jwalo ka ho boletswe ho 4.3.1 ka hodimo, ke ka hona boipiletso bo ka nnang ba etswa ho Letona la Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba.
- 4.3.4 Mokopi a ka nna a etsa kopo ya Lekgotla la Dinyewe bakeng sa kimollo e kenelletseng haeba a sa kgotsofalla qeto ya boipiletso ya Letona la Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba. Haeba kopo e jwalo e

so ka e kenngwa nakong ya matsatsi a 30 a qeto, ho tla ipapiswa le qeto ya Letona la Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba.

4.4 Ditefello tse lefuwang

Sheba Shejule ya 1.

Motho a le mong eo mokgolo wa hae wa selemo o sa feteng R14 712,00 mmoho le batho ba nyetseng, kapa motho le molekane eo a phedisanang le yena eo lekeno la bona le sa feteng R27 192,00 ha ba lebellwa ho lefa ditefello tsa phihlello (ho ya ka Tsebiso ya Mmuso ya R991 ya 14 Mphalane 2005).

Phihlello ya ho fihlella rekoto e tla tshwarwa ho fihlela ditefello tse lefuwang di se di lefilwe.

4.5 Kopo e lebitsong la motho e mong

Haeba kopo e etswa lebitsong la motho e mong, mokopi o lokela ho romela bopaki ba boemo boo a etsang kopo, bo kgotsofatsang Motlatsi wa Mohlanka wa Ditsebiso

4.6 Tsebiso ya phetisetso

Ha kopo ya phihlello e fetisitswe, Motlatsi wa Mohlanka wa Ditsebiso ya etsang phetiso o tla tsebisa mokopi hanghang:

- Ho fetiswa;
- Mabaka a ho fetiswa: le
- Nako eo ka yona ho lokelang ho sebetsana le kopo ena.

5. HO FIHLELLA DIREKOTO

5.1 Phatlalatso ya boithaopo le phumaneho ya boiketso ya direkoto tse itseng – Karolo ya 15

Ho ya ka Molao ona, direkoto tse itseng di ka fumaneha ntle le hore motho a etse kopo ya ho fihella.

Dihlooho tse latelang di a fumaneha webosaeteng ya Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba:

Mabapi le Lefapha:

- Maano a Mawa le Maano a Tshebetso a Selemo le Selemo a Letlole la Tsosoloso ya Aforika le Tshebedisanommoho ya Matjhaba (ARF)
- Mawa a moralo
- Diraporoto tsa selemo le selemo
- Meralo ya Tshebetso ya Selemo le Selemo
- Divoutu tsa Bajete
- Ditlhaloso tsa Dibontshi tsa Setekgeniki bakeng sa Meralo ya Tshebetso ya Selemo le Selemo
- Ditlhaloso tsa Dibontshi tsa Setekgeniki bakeng sa Mawa a Moraloo
- Pono, Morero, dintlha tsa bohlokwa tsa Mawa, Makgabane
- Diporofaele le dipuo
- Mohala wa thuso wa ka mora dihora tsa tshebetso
- Dintlha tsa boikopanyo – Batho ba bohlokwa ka hara Lefapha
- Bukatataiso ya Karolo ya 14 ya PAIA
- Karolo ya 15 ya PAIA

Ditokelo tse Ikgethileng tsa Dipolomate & Menyetla (DIAP):

- Diforomo tsa Kopo tsa Kananelo ya Dipolomate
- Diforomo tsa Kopo tsa Sepalangwang sa Dipolomate
- Setefikeiti tsa Tlhakelo tsa Dikhasetomo bakeng sa Ditheko tse sa Lefisweng Lekgetho
- Foromo ya Bohlahlobi ba Thepa ya Dipolomate
- Foromo ya Dintlha ka Botlalo tsa Botho tsa Batho ba Hirilweng ba Selehae
- Tlhahlolo ya Tshaenelo
- Leano la Tsamaiso ya Ditokelo tse Ikgethileng tsa Dipolomate le Menyetla
- Tjhata ya Phano ya Tshebeletso ya DIAP
- Noutu ya Sekhula ya Visa ya Bodulo ba Nakwana
- Foromo ya Bohlahlobi ba Dipalangwang tsa Dipolomate
- Tlhahlolo ya Dintlha ka Botlalo tsa Boikopanyo ya Mmeshene

Ditaba le Diketsahalo

- Disetamente tsa boraditaba
- Dipuo
- Khalendara ya Diketsahalo
- Dipotsa le dikarabo tsa Palamente
- Dibulithene tsa thendara

Dikamano tsa matjhaba

- Dikamano tsa dinaha tse pedi
- Dikamano tsa dinaha tse ngata
- Boemedi ba dipolomate

Diwebosaete tsa Dimmeshene tsa Aforika Borwa

Tlhahisoleseding ya bonqosa

- Ke eng ditshebeletso tsa bonqosa
- Dintlha ka botlalo tsa boikopanyo
- Ho hahlaula dinaheng tsa kantle
- Mafu a etsahalang dinaheng tsa kantle
- Ho kwallwa dinaheng tsa kantle
- Ditshebeletso tsa Boqwetha tsa Bonqosa (Melawana ya ditokomane tsa Semmuso (Setjhaba))
- Disetefikeiti tsa mosebedisi
- Tjhata ya Phano ya Ditshebeletso
- Boemedi ba dinaheng tsa ka ntle ba Maaforika Borwa
- Boemedi ba dinaha tsa ka ntle ka hara Aforika Borwa
- Dimmeshene tsa Aforika Borwa: Mokomishenara wa Dikano

Porothokolo tsa Mmuso

- Tlhahisoleseding ya kakaretso ya Porothokolo
- Boemedi ba dipolomate

Tlhahisoleseding ya khiro

- Menyetla ya khiro
- Foromo ya Z.83

LEQEPHE LA LAPENG

Theko ya ditshebeletso

- Ngodiso ya Dathabeisi e Bohareng ya Bafepedi ya Matlotlo a Naha
- Pampitshana ya Mofepedi
- Dathabeisi e Bohareng ya Bafepedi ya Matlotlo bakeng sa Mmuso
- Foromo ya ngodiso ya dathabeisi
- Boiteko bo fumantshtsweng
- Ditlhahiso tsa Boiteko tse amohetsweng
- Melawana ya bopaki (dithendara tse bapaditsweng)
- Melao le Ditumellano tsa Matjhaba

Tlhahisoleseding ya Boraditaba le Setjhaba

- Raporoto ya Selemo le Selemo
- Letlole la Tsosoloso ya Aforika
- Lewa la moralo
- Moralo wa Tshebetso ya Selemo le Selemo (APP)
- Lewa la Moralo la Letlole la Tsosoloso ya Aforika (ARF)
- Makasini wa Ubuntu
- Metjha le ditataiso bakeng sa kgokahanyo e matlafaditsweng ya dipuisano tsa Matjhaba tsa Aforika Borwa
- Ke lentswe la hao – Ubuntu Diplomat

Direkoto tsena di ka fihlellwa webosaeteng ya Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba: www.dirco.gov.za

5.2 Ditsebiso tse tllang ho koptjwa semmuso

Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba le tshwere tlhahisoleseding e amanang le dihlooho tse latelang tse ka koptjwang semmuso ho ya ka polelwana ya 4.2.1 - mekgahlelo ya direkoto tse fumanehang tse ka koptjwang ho ya ka karolo ya 14 (1) [d]:

5.2.1	Tsamaiso: Dibaka & fenitjhara Melawana le ditaelo Mafa Tsamaiso ya Porovense Tshebeletso ya Setjhaba Mesebetsi ya setjhaba Ho beha meja fatshe Mesebetsi Ho thewa ha dikarolo/dikantoro tse ntjha Ho fetiswa ha matla Ho Bewa Leihlo le Tlhahlollo ya Tshebetso Phetoho Sebopoho sa mokgatlo Diraporoto Dikopano Bong, Batjha le Boqhwala Taolo ya diposo Khiro le Tlhopho Ho fetisetswa sebakeng se seng Dikamano tsa basebetsi Taolo ya basebetsi Bophelo bo botle le polokeho mosebetsing Tsamaiso ya Talente le Tsamaiso ya Boiphediso Diphatlalatso tsa dithendara Moaho Lefatshe Thepa Dikoloi tsa mmuso
5.2.2	Dikgokahanyo Dikgokahanyo ka ditheo tsa SA tse nang le diejensi tse ikgethileng Ho fihlella dipalopalo tsa ditsebiso Dipuo le dithuto Mananeo a tlhokomediso Kaho ya setshwantsho sa khoporeite Mangolo a dittlebo Dikgau
5.2.3	Botjhaba: Dipontsho Diketeko Dimisiamo Sinemathokerafi le fothokerafi Difolakga tsa molao wa motheo Dikgopotso le diemahale Dilaeborari

- 5.2.4 Ditaba tsa geokerafi:
 Mafatshe
 Meedi
 Dimmapa
 Akhiyoloji
 Dinaha
- 5.2.5 Ditjhelete:
 Diakhaonto
 Diketso tse seng molaong le ditahleheloo
 Dibajete
 Lekgetho le ho lefiswa lekgetho
 Ho sebediswa ha tjhelete
 Kuno
- 5.2.6 Lefatshe le Temothuo:
 Botshwasi
 Meru
 Temothuo
 Bodulo
- 5.2.7 Molao le ditaba tsa semolao:
 Molao
 Ditaba tsa molao wa basebetsi
 Tshireletso
 Dilekane le/kapa ditumellano tsa matjhaba
 Dithomo le/kapa boemedi
 Ditseko le/kapa pebofatso
 Ho latwa naheng e nngwe ho latela botlokotsebe
- 5.2.9 Mekgatlo:
 Disosaithi, liki le diasoseishene
 Mekgatlo
- 5.2.10 Ya sepolotiki:
 Moporesidente
 Motlatsi wa Moporesidente
 Diambasadara/baemedi ba bang
 Bonqosa
 Baemedi ba kgwebisano
 Palamente
 Dikamano/ditaba tsa dinaha tse pedi
 Dikamano/ditaba tsa dinaha tse ngata
- 5.2.11 Setjhaba:
 Botjhaba
- 5.2.12 Porothokolo le bonqosa:
 Manqosa a tlollo
 Diphasepoto le visa
 Diketelo tsa mmuso
 Dimpho le diphano
 Ho boela naheng ya habo
 Ho falla

	<p>Boemedi ba bodipolomate ba dinaha tsa ka ntle le bonqosa mona Aforika Borwa Ditokelo tse ikgethileng tsa dipolomate le menyetla Ditolhapiso Matswantle Ho lelekwa Ditshebeletso tsa bonqosa le ejensi Baeti ba bohlokwa</p>
5.2.13	<p>Saense le Thekenoloji Bolepi Dimela le dipatlisiso tsa dimela Dipatlisiso Matla a athomiki Ditshebeletso tsa khompyutha</p>
5.2.14	<p>Tshireletso Kgotsotso Tumellano ya ho beha dihlomo fatshe Thepa ya sera Ditaba tsa tshireletso</p>
5.2.15	<p>Ditaba tsa Botho Kimollo ya botho Ditokelo tsa botho</p>
5.2.16	<p>Kgwebisano le Indaseteri Dikhasetomo Kgwebisano, Kgwebo le Diindaseteri</p>
5.2.17	<p>Dipalangwang: Diporo, Maemakepe le Dipalangwang Bofofisi ba difofane Dikepe</p>

6. TSE FAPAFAPANENG

6.1 Ho Ntlafatswa ha Bukatataiso

Bukatataiso ena e tla ntlafatswa ho ya ka karolo ya 14(1) ya Molao ona, nakong e sa feteng nako ya selemo se le seng.

6.2 Bukatataiso e fumaneha jwang

Moalo wa 187 wa 15 Hlakola 2002 o kgothaletsa mane karolong ya 4(1) hore Mohlanka wa Ditsebiso wa mokgatlo wa setjhaba o lokela o etsa Butataiso ena e fumanehe ka mokgwa o latelang:

- ◆ Mane Khomisheneng ya Ditokelo tsa Botho;
- ◆ Sebakeng se seng le se seng sa polokelo ya semolao jwalo ka ha ho boletswe ho Molao wa Polokelo ya Semolao, wa N.m.r. ya 54 wa 1997;

- ◆ Dikantorong tsa mokgatlo wa setjhaba, maemong ana, Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba; le
- ◆ Webosaeteng ya mokgatlo wa setjhaba, maemong ana: www.dirco.gov.za
- ◆ Ho feta moo, dikhopi di a fumaneha mane Khomisheneng ya Ditokelo tsa Botho.

7. Shejule ya 1

DITEFELLO TSE ETSWANG

1. Tefello ya Kopo (karolo ya 22 (8))	R35.00
2. Tefello ya Tlhahisobotjha (karolo ya 15 (3))	
(a) Bakeng sa kgatiso ya khopi e nngwe le e nngwe ya leqephe la A4 kapa karolo ya lona	disente tse 0.60
(b) Bakeng sa kgatiso ya khopi e nngwe le e nngwe ya leqephe la A4 kapa karolo ya lona e tshwerweng khompyuteng kapa ka mokgwa wa ileketeroniki kapa o balehang ka motjhini	disente tse 0.40
(c) Bakeng sa khopi ya mokgwa o balehang ka khompyuta:	
(i) disiki ya setifi	R 5.00
(ii) disiki ya kgatiso e kgolo	R40.00
(d) (i) Bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho tsa pontsho, bakeng sa leqephe la A4 karolo ya lona	R22.00
(ii) Bakeng sa khopi ya ditshwantsho tsa pontsho	R60.00
(e) (i) Bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho tsa modumo, bakeng sa leqephe la A4 karolo ya lona	R12.00
(ii)Bakeng sa khopi ya rekoto ya modumo	R17.00

<p>3. Ditefello tsa ho Fihlella (karolo ya 22 (7)</p> <p>(a) Bakeng sa kgatiso ya khopi e nngwe le e nngwe ya leqephe la A4 kapa karolo ya lona</p> <p>(b) Bakeng sa khopi e nngwe le e nngwe e hatisitsweng ya leqephe la A4 kapa karolo ya lona e tshwerweng khompyuteng kapa ka ileketeroniki kapa mokgwa ofe kapa ofe o balwang ka motjhini</p> <p>(c) Bakeng sa khopi ka mokgwa o balehang ka khompyuta hodima:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Disiki ya setifi (ii) Disiki ya kgatiso e kgolo <p>(d) (i) Bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho tsa pontsho, bakeng sa leqephe la A4 kapa karolo ya lona</p> <p>(ii) Bakeng sa khopi ya ditshwantsho tsa pontsho</p> <p>(e) (i) Bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho tsa modumo, bakeng sa leqephe la A4 kapa karolo ya lona</p> <p>(ii) Bakeng sa khopi ya rekoto ya modumo</p> <p>(f) Ditefello tsa ho Fuputsa le ho Hlophisa Ho fuputsa rekoto bakeng sa ho phatlalatswa, bakeng sa hora e nngwe le e nngwe kapa karolo ya hora, ho sa kenyelletswe hora ya pele, e leng nako e hlokehang bakeng sa ho fuputsa le ho hlophisa ho jwalo</p> <p>(g) Peeletso e ya hlokeha Bakeng sa sepheo sa karolo ya 22(2) ya Molao, tse latelang di a hlokeha:</p> <p>(h) Dihora tse tsheletseng e le dihora tse ka fetwang pele</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) ho lefuwa tjhelete ya pheeletso; le (ii) palo ya nngwe borarong ya tefello ya ho fihlella e lefuwa jwalo ka peeletso ke mokopi 	disente tse 0.60 disente tse 0.40 R 5.00 R40.00 R22.00 R60.00 R12.00 R17.00 R15.00
<p>4 Tefello ya Poso Ditjeo tsa poso tsona di tla lefuwa ha khopi ya rekoto e tlameha ho romelwa ho mokopi.</p>	
<p>5 Tefello ya Boipiletso Ha ho na ditefello tse lefwuang.</p>	

6 Dintlha ka botlalo tsa banka - Ditefello tsohle di lefuwa ka:

Difello tsa kontane:

Kesheyara ya Lefapha
Lefapha la Dikamano le Tshebedisanommoho ya Matjhaba
460 Soutpansberg Road, Rietondale, Pretoria 0084

KAPA

Ditefello tsa EFT:

Dintlha ka botlalo tsa banka :
Lebitso la banka : First National Bank
Lekala la banka : Pretoria Corporate
N.m.r. ya lekala : 253145
Mofuta wa akhaonto : Current Account
Nomoro ya akhaonto : 62027898470
E lebile ho : Mme C Ngubelanga
Phapusi: SE4-01-068
460 Soutpansberg Road, Rietondale, Pretoria 0084

Mong CP Ravhengani
Phapusi: SE4-01-053
460 Soutpansberg Road, Rietondale, Pretoria 0084

Tlhaloso ya tefello e lokela ho baleha tjena: Sale/Publication
(PAIA)

Ka mora hore tefello e etswe, romela tsebiso ya imeile ho:
paia@dirco.gov.za ,mme o khope Mong CP Ravhengani,
ravhenganic@dirco.gov.za le Mong RP Nchabeleng,
nchabelengp@dirco.gov.za

Dipatlisiso bakeng sa kopo di ka romelwa ho NM Tshirado,